

ČÍS. 54,

MÁSLOVKA LESNÍ.

HOLZFARBIGE BUTTERBIRNE. — BEURRÉ DE FLANDRE.

MÁSLOVKA LESNÍ.

Původ a rozšíření.

Podle jména dalo by se souditi, že se jedná zde o nějaké neúhledné pláň hrušňové, a zatím jest jednou z nejzdozdnějších našich hrušek podzimmích, která za příznivých poměrů u nás neobyčejné krásy nabývá. Původu prý jest belgického, kde byla vypěstována jistým pěstitelům ze semene. Pod svým původním jménem „Foundante des bois“, později „Beurre de Flandre“, byla rychle rozšiřována v různých zemích. Též u nás se pěstuje pod obojím francouzským pojmenováním doposud a jen málokterý pěstitel ji zná pod jménem dřevobarová máslovka neb oním v nadpisu uvedeným. Svoji krásou, velikostí i jakostí velice se zamlouvá každému pěstiteli i spotřebovateli a proto značně jest také u nás rozšířena.

Poloha.

Strom žádá polohu teplou, chráněnou, proti jižní, jihozápadní neb jihovýchodní straně obrácenou. V poloze nepříznivé trpí nejenom strom, nýbrž i ovoce; toto bývá zakrnělé, skvrnité a jakosti nejšpatnější. Nejlépe se mu daří u nás ve vinorodých krajích.

Půda.

Půdu miluje teplou, kyprou, úrodnou a hlubokou, v přiměřené půdě dosahují plody úžasné velikosti. Nevyhovuje-li tomuto stromu půda ani poloha, dá to znáti na sobě v prvé řadě onemocněním žloutenkou.

Vzrůst.

Vzrůstu jest dosti bujného, přímého, korunu má pěknou jehlanovitou, ne příliš hustou a zalistnatělou. Ve vyšším stáří, když poněkud v bujném vzrůstu ochabnul, těžké plody zohýbají větve a koruna nabývá tvaru široce kulovitého. Kmen jakož i větve jsou zdravé, silné, houževnaté, netrpí nemocemi ani větry. Letorosty vyvinuje dlouhé, ne příliš silné, jichž pupeny jsou velké, na povrchu sedící; barva letorostu jest hnědočervená a zavdává podnět k domněnce, že od tohoto zbarvení obdržela také pojmenování dřevobarová, což správné není, jelikož pěstitel při pojmenování nemyslel na zbarvení dřeva, nýbrž na zbarvení plodu. List má tvaru elipsoidního, barvy tmavozelené, hladký, mírně zašpičatělý a jemně ozubený. Ve školce roste dobře; kmeny tvoří přímé, hladké, dost silné a otužilé.

Stanoviště.

Vysazuje se jen do zahrad domácích plotem neb hospodářskými staveními dobře proti větrům chráněných; ve větrných zahradách málo který pěstitel se dopěstuje větších plodů, protože mu je vítr oráží. Další důvod, že se nedoprcučuje tato hrušň pro vysazování do volných míst, jest ovšem také ten, že její plody jsou až přílišně lákavé.

Pěstuje se ve tvaru zákrskovém, též však vysoko- a polokmenném; **Tvar stromu.** v krajích jí příznivých daří se jako vysokokmen neb polokmen dobře, vysazuje-li se však do poloh vyšších, nutno ji omeziti na jehlanec neb zákrsek keřovitý. Palmety, svislé kordony a jiné tvary pro osazování stěn a plotů jsou u této odrůdy velmi vděčné.

Plody rodí velké, až velmi velké, nejsou řídké případy, že váží plod **Ovoce.** i 600 gr; tvar mívá různý, vejčitý, hruškovitý neb i zkřivený, většina plodů však bývá tvaru vejčitého. Pěkný tvar a velikost dodávají této odrůdě jakéhosi exotického vzezření.

Kalich má velký, otevřený, lístky jeho jsou rohovité, nacházejí se **Kalich.** v docela mělké, široké, hladké prohlubince. Obkališí jest rovné, pravidelné.

Stopku má polodlouhou, velmi slabou a křehkou, která se lehce přelomí; tato nepříznivá vlastnost způsobuje pěstitelům mnoho nepřijemností a má vliv na slabé rozšiřování této odrůdy. **Stopka.**

Barva plodu jest žlutozelená, při uzrání světle žlutá, na straně sluneční tmavokarmínově zbarvená; červeň tato se jeví buď jako rozmytá neb i hrubě žíhaná, ve stínu rostlé plody zůstanou jen základobarvé. Základobarvé i červeně zbarvené plody bývají někdy nápadně zplna neb částečně rezivé; rezivost tato se jeví velmi různě: buď jsou plody rezivě skvrnité, tečkované, sítkované neb celé kožené. V teplých polohách a půdě jest rezivost slabší a krásná červeň a žluť se uplatňuje. Též je známo, že ve slabé půdě jsou plody rezivější než v půdě úrodné. Slupka jest jemná a slabá, není-li rezivá; rezivost ji dělá ovšem drsnou a silnou; podléhá velice černé plísni, je-li strom vysazen v méně příznivé poloze. **Barva.**

Dužnina jest máslovitá, štavnatá, kyprá, velmi jemná, bílá, chuti velmi sladké, mírně okořenělé. Má-li dužnina míti při požívání všechny uvedené vlastnosti, pak se musí jísti právě v plném uzrání; před a obzvláště po uzrání jest chuť její až příliš jednotvárná. **Dužnina.**

Doba zrání jest velmi různá a závisí od polohy, půdy, povětrnosti a tvaru stromu. V mnoha případech zraje již koncem září a jindy zas až koncem října. Též plody jednoho stromu zrají postupně a doba dozrávání se protáhne až 14 dní, což vlastně nutno přičísti k dobrým vlastnostem této odrůdy. Očesává se s největší opatrností a ukládá se na dozrání do komory. Ponechá-li se na stromě až žloutne, pak mnoho plodů setřese vítr, a také nedosahuje dužnina na stromě té jakosti jako na loži. Na trh se dopravuje jen pečlivě balena; dalekou dopravu nesnese. **Dozrání a česání.**

Na trhu se kupuje hlavně pro úhlednost jako ovoce stolní a dekorativní.

V domácnostech slouží jen k požívání za syrova, na úpravu zachůvek **Zužitkování.** kteréhokoli druhu se nehodí.

Máslovka lesní jest velmi dobrá odrůda pro milovníky krásných plodů; jest to odrůda přímo sportovní, komu záleží na vypěstování plodů dekorativních, ten docílí toho intenzivním pěstováním této odrůdy.

MÁSLOVKA LESNÍ.